

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedév 3 kor. — ill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELTÖLTŐ SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palota
első emelet, az udvarban.

Két belügyminiszter.

— szeptember 30.

Széles e világon bizonyára mindenütt méltó feltűnést keltettek azok a beszédek, amelyeket Mirszky herczeg, az új orosz belügyminiszter a lengyel nemesekekhez, a sajtó képviselőihez és egy zsidó küldöttséghez intézett. Igaz ugyan, hogy a japánok szíves közreműködése nélkül aligha lett volna alkalma a vén Európának, hogy e hallatlan esoda fölött álmélkodjék, de ezt most ne tekintsük, csupán azt az igazi csudát, hogy az orosz belügyminiszter a lengyelekhez nemzeti érzületüket kimélve, kérésleg és a jó hatásra való figyelmeztetéssel, jóakarattal beszélt! Ehez képest Port-Arthur várának hirtelen feladása, sőt többet mondunk: Kuropatkinnak egy nagy győzelme is kismiska volna. Szinte hajlandó volna az ember azt hinni, hogy Mirszky herczeg első ízben elszólt magát, ha a sajtó képviselői egy küldöttségéhez intézett beszéde nem tetéznék meg a valóság bámulatosságát.

És most hasonlitsuk össze a zsarnoki cárizmus belügyminiszte-

rét az alkotmányos magyar belügyminiszterrel, illetőleg miniszterelnökkel és idézzük fel emlékeztünkbe — ha ugyan felejtethők volna — ama szavait, amelyeket előrebocsátva, a piros bársonyszék felé pályázott. Akasztófát és szuronyt helyezett kilátásba a királyilag szentesített törvénnyel biztosított jogaiért küzdő nemzetnek!

Nem tudjuk, vajjon az új orosz belügyminiszter a biztató kezdet után hogyan fogja folytatni pályáját, azt azonban nagyon is jól tudjuk, hogy a miénk muszka módon kezdett államférfiui működését — ugyan muszka módon folytatja. Részletezzük-e ezt a pályát, amelynek története rövidsége mellett is valóságos botránykrónika? Ne emlékezzünk meg kozákságairól, amelyek talán csak a természet fattyu hajtásai; bogáncson ki keresne rózsát? Az azonban bizonyos, hogy a saját nemzetének érzülete arcuiesapást már bőven szenvedett tőle, akinek nem kimélni, hanem védeni kellene, mikor az is szomorú, hogy védeni kell. Ha valamely Henczi-ünnepélyről lenne szó, kész volna a nemzet színe-világát a meglele-

nésre kényszeríteni, de az érzelmekre hatással, vagy okokkal érvelve — nye mozsem!

Megvallva az igazat: kormányférfiaink leginkább muszka kártársaiktól szokták plágizálni politikájukat, mert 1867. óta csaknem állandók a magyar kormány politikában a muszka politika jellemző tulajdonságai: az erőszak, a törvénytörés, az alkotmánytiprás, a nemzeti jogok elsikkasztása stb.; de már gróf Tirszyk Pisti olyan 13 próbás muszka államférfi, mintha csak a hólepte orosz siva-talagon, nem pedig az arany kalászsza-lal, virággal ékes rónaságon ringott volna bölcsője.

(*)

Bűnök, botrányok.

— szeptember 30.

Csendes nyugalomra hajtjuk fejünket az éj leple alatt. Békésen ragyognak a csillagvilág milliárdjai, a holdvilág, az éj hófehér királynője, gondos anyaként virraszt a kis csillag felett. Boldog, aki esti-imáját rebegetve, csöndesen álmodja álmait s az érdemelt pihenés után újult erővel, újult kedvvel láthat napi teendői után.

De hajh, vajjon mindenki oly boldog,

Három a táncz — néha négy is.

Irtá: **Ruydard Kipling.**

A gyepű ha kicsuszik a markodból és a lábod ha kicsuszik a kengyelből, akkor ne üsed bottal a lovadat, hanem szépen veregesd meg a nyakát tenyereddal.

Punjabi közmondás.

A lakodalom után visszahatás szokott beállani, egyszer nagyobb, másszor kisebb. De előbb utóbb mindenesetre bekövetkezik és mindkét félnek ugyancsak birkóznia kell az árral, ha azt akarják, hogy életüknek hátralevő napjai szép simán folydogáljanak.

A Cusack-Bremmil házaspárnál ez a visszahatás az esküvő után csak a harmadik esztendőben állott be. Bremmil még jó időkben is csak ügygyel-bajjal lehetett vesztet tartani; de kitűnő férj volt egészen addig az ideig, amíg a kis baba meghalt és Bremmilné asszony feketét öltött és meg-sóványodott és gyászolt gyászolt, mintha kiesett volna a mindenség feneke. Talán Bremmilnek vigasztalnia kellett volna a feleségét. Ugy hiszem, meg is próbálta; de minél jobban vigasztalta, Bremmilné asszony csak annál jobban busongott és ennek következtében Bremmil csak annál jobban elkedvetlenedett. Valami levegőtisztító nagyon elkelt volna mindkettőjüknek. Lett is benne részük. Bremmilné asszony könnyen nevetési már most, hogy elmúlt, de akkoriban bizony nem volt mit nevetni rajta.

Egyszer csak megjelent a láthatáron Hauksbe asszony, és ahol ő megjelent, biztosra lehetett venni, hogy ott — valami keveredés lesz. Simlában (Simla város a Himalaya hegységben fekszik és nyaralóhelye az Indiában tartózkodó angoloknak) „A Viharmadár“-nak emlegették. Őt esetet magam is tudok, amikor ugyancsak részol-gált erre a névre. Kicsi, sovány, majdnem csont- és bőr asszony volt, nagy, mozgékony ibolyakék szemekkel; modora édes, meggyerő. A délutáni teánál csak a nevét kellett említeni, és a jelenlevő asszony-nép azonnal fölforgyant, kijelentvén, hogy — nos hát igen — hogy Mrs. Hauksbee nem éppen szent. Hauksbee asszony élénk ész-járású, ügyes, érczes, ragyogó és sziporkázó szellemű nő volt, hanem a malicziának és ártani vágyásnak is számtalan ördöge lakozott benne. Mindamellett azonban még kedves is tudott lenni, még a saját nemével szemben is. De ezt majd máskor mondom el.

Bremmil a kis baba halála és a vele járó általános levertség egészen kihozta a sodrából. Kezdte ridegnek találni az otthon. Hauksbee asszony elfoglalta őt, mint valami ellenséges tartományt. Foglyait nem szerette véka alá rejteni. A nyilvánosság előtt fűzte őket magához és gondja volt rá, hogy a nagyközönség is észrevegye. Bremmil kilovagolt vele, sétált, beszélgetett vele, társas kirándulásokon részt vett vele és Pelitinnél villás-reggelizett vele, amíg az emberek felhúzták a szemöldöküket és rámondták, hogy: „Shocking!“ Bremmilné asszony otthon ült és a halott kis baba ruháskáit rendezgette és belesirde-

gált az üres bölcsőbe. Egyébbel nem törődött. De végre is vagy nyolcz kedves, szeretetteljes barátinje töviről-hegyire megmagyarázta neki az állapotot, bátha nem is tudja még a legjavát. Bremmilné asszony nyugodtan végighallgatta őket és megköszönte szívességeiket. Olyan eszes nem volt ugyan, mint Hauksbee asszony, de azért ő sem esett a feje lágýára. Egy hangot sem szólt arról, hogy mi a szándéka és nem mondta el Bremmilnek, hogy mi mindent hallott. Ezt érdemes megemlíteni. Még soha sem vezetett semmi jóra, ha férjemuram-nak telebeszéltek a fejét, vagy pedig nagyon is siránkoztak utána.

Amikor Bremmil otthon tartózkodott, ami bizony nem valami gyakran esett meg, gyöngédebb volt, mint rendszeren; ez csak azt mutatta, hogy ügyes ember. A gyöngédséget azért erőszakolta magára, hogy a maga lelkiismeretét is, meg a feleségét is megnyugtassa. Egyik sem sikerült neki.

Ezek után „a szolgálatot tevő A. D. C. (Angolbanszokásos rövidítése az aide de camp szónak; magyarul hadsegédet jelent.) Lord és Lady Lytton ő exzellenciáik meghagyására Cusack-Bremmil urat és feleségét ezennel meghívja Peterhoffba július 26-án este 9¹/₂ órára.“ — A meghívónak alsó baloldali szövege szerint „táncz“ is lesz.

— Én nem mehetek, mondá Bremmilné asszony — hiszen a szeg ny kis Florrie csak nemrég... de te azért csak menj el, Tom.

Bremmilné asszony érezte is, amit mond. Bremmil azt mondta, hogy csak a látszat kedvéért megy el, csakhogy mutassa

hogy az éj homályában nem lappang körülötte a gonoszság, a bűnös cselekedetre készülő emberi elvetemedettség? Ki állhat arról jól, hogy nem várja rettenetes ébredés, nem veti-e reá árnyát emberi akarattól nem függő szerencsétlenség? Valóban nincs biztonság semmiféle emberi intézkedésben, a hatóság legéberebb gondoskodása sem oly tökéletes, hogy előre láthatná bár a legközelebbi pillanatot eseményeit.

Rettenetes időköt élünk. Nem elég önmagunk sorsáért rettegnünk, mert embertársaink szeretetétől áthatott szívünk mások balsorsáért is kell, hogy remegjen, mások szerencsétlen sorsa felett is bőven omlanak könyeink. Reggel eléd tárulnak a hírlapi sajtó hasábjai, nincs nap, hogy valamely ádáz gonosz cselekedet, vagy megrendítő szerencsétlenség híre ne szorítsa össze szívedet.

Végtelen sokat vétkeztek az emberek, hogy bűnhődésük láncolata nem akar véget érni! Nem csupán a világháborúk öldöklő csapásában, országra, világra szóló, nagy-nagy földrengésekre emlékeztető fordulatok rémítgetnek, de szaporodnak egyes szerencsétlen ember életét megsemmisítő bűnök és szerencsétlenségek is. Ilyenek mindenkor akadnak, de nem ily óriási számmal, úgy szólván nem is minden pillanatban fordulnak elő. Valóban nem tagadható, hogy önmagunk keze ver bennünket, hiszen oly romlott a társadalom, oly léhák és önzők az ember vezetésére, gondozására hivatott tényszerzők is, hogy az általános romlottságból nem következhetik egyéb, mint az egyes emberek tömegtelen nagy mennyiségének megromlása, a felső rétegekben nyilvánuló vak önzés sem szűnhet egyebet, mint a könnyelműen sorsára hagyott esztendő, gyöngé tömeg eltévelyedése s a felül hivalgó veszedelmes példa követése által való kárhuzatba jutása.

Ha reggelenként elvegyülünk az utcán járó kelő néptömegben és elnézzük eme lelki, testi nyomort sejtető, egymással előzködő, telongó emberkeket. Ha figyelemre méltatjuk tekintük vészjósló nézését, komor tündőssüket. — Ha elképzeljük, hogy ez a nagy tömeg mind, mind gyűlölettel van eltelve, mindenkinél utjában áll a másik és egynek sincs egyéb célja, mint az embertársának leg-özösből, megkárosításából, el-

nyomásából való haszon. Ha meggondoljuk, hogy ebben a tömegben alig van földi sorsának javát szívén viselő ember, aki azért lépett az utcára, hogy segítsen, gyógyítson, istápoljon, javítson, műveljen, neveljen és hogy a szeretet sugarával világítsa meg az élet vak sötéttségét. Ha mind ezt elgondoljuk, valóban mély szomorúsággal telünk el és nem csodálkozhatunk azon, hogy az élet ilyen szörnyű, hogy az emberek ennyire megtévedhettek, hogy rémes bűnök és botrányok kronikájával telnek meg a hírlapok hasábjai.

Szinte kérdeznők a tömeget: Kihull-e még ma, vagy talán holnap az élet forogtagában? Kinek bűne, botránya, szerencsétlensége izgat fel egy óra múlva, hogy onvérvél adózzanak a szenzációkra éhes társadalomnak? Vagy biztos vagy-e abban magad, hogy nem saját véred, családod tagja, jóbarátja kerül holnap a rémítő feltűnés híreit már-már mindennapi táplálékának tekintő, sőt — óh borzalom! — meg is követelő tömeg szájára?

Senki sem lehet abban biztos, hogy holnap nem sebesül meg, nem vérzik el az élet zord küzdelmében. Mert ekként rendeztük el magán- és társadalmi életünket. Mindenki önmagáért és mindenki más ellen harcol, se önmagának nem azt keresi, ami a halandó ember életének egyetlen a földi élet végével sem értékét veszítő kincse, értjük az erényt, a tisztességet, a szeretetet. Az hiszi magát győztesen ebben a forogtagban, aki anyagi vágyait, élvezet hájhaszásait leginkább kielégítette, szenvedélyei éhes bálványát leghatalmasabban felhizlalhatta, aki a fölöslegesen is többet harcolhatott össze mások rovására. Hogy az élvezetek után a csömör következik, hogy a szenvedély nemsokára az ellen fordul, akit rabszolgájává tett, hogy az igaz-talanul felhalmozott, tisztátlan pénz a törvény sújtoló haragját hívta ki maga ellen, arra a megtévedt elme nem gondol, csupán akkor lepi meg a késő bánat, mikor szerencsétlen már a hírlapok hasábjainak vált zsákmányává. De még abból nincs haszon, ahogy a nagy hirt, nagy botrányt, nagy szerencsétlenséget hírül adják, mert a sajtó kiméltelen ugyan minden részlet leleplezésében, de miután a sajtó egy része maga

is szinte kedvét leli ebben a munkában, hatása nem javító, hanem inkább terjesztője a ragály kórságának.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Bizottsági ülés. Az ev. ref. egyház gazdasági bizottsága október 5-én, csütörtökön délután 3 órakor ülést tart.

Ruhaosztás. Ma kezdte meg az ev. ref. egyház ruhaosztó bizottsága a téli ruhák kiosztását. Több, mint 300 árva és szegény fiú és leány gyermeket lát el az egyház. A fehérműveken kívül a leányok kendőt, blouzt, szoknyát, kötőt, harisnyát és calzmát, a fiúk pedig kalapot, kabátot, nadrágot és eszizmát kapnak. A kiosztott ruha neműek értéke megközelíti a 10 ezer koronát.

SZINHAZ.

Az első mesemondó este.

Megnyiták a színház kapui, de a színpadon nem Thalia papjai és papnői járták a cake walkot, hanem egy mesebeli tündéralom elevenedett meg. Megjelent a mesekirály és kis alattvalóinak tarka tömege hódolatteljes áhitattal hallgatta, ünnepelte. Nincs az a rendező, aki elevenebb, színesebb tömeget tudna mozgatni a világot jelentő deszkákon, mint amelyet tegnap este láttunk a fehér ruhás leánykák és diszmagyaros fiúk csoportjában.

Az ünnepélyt a Magyariek nyitánya vezette be. Búsan zokogott a Rókoközi-kesergő s zendült fel utána a hires induló. Megjelent az ünnepelt Pósa bácsi nejevel, a bájos *Lidi* néniel. Elsőben Szávay Gyula üdvözölte verses köszöntővel, melynek poétikus, gyönyörű szava elragadott mindenkit.

A remek költemény a következő:

magát. Olyasmit mondott tehát, ami nem volt igaz. Bremmilné tudta ezt. Az asszony, ha sajt, sokkalta közelebb jár a valósághoz, mint a férfi, ha biztosan tud. Bremmilné is rögtön kiérezte, hogy férje amugy is elment volna, még pedig Hauksbee asszonynyal. Leült, hogy gondolkozzék a dolgról és elmékedése arra az eredményre vezetett, hogy a halott gyermek emléke jóval kevesebbet nyom a latban, mint az élő férj vonzalma. Megesimálta a maga tervét és elhatározta, hogy mindenét fölteszi a koczkára. Ebben a kemény órában rájött, hogy Tom Bremmilt tökéletesen, a maga teljes valóságában ismeri. Eszerint cselekedett tehát.

— Tom, — mondá — 26 án este nem ebédsz itthon, hanem Longmoreéknál. Te meg jó tennéd, ha a klubban ebédelnél.

Bremmilnek nem kellett ürügyet keresni többé, hogy estére kimaradhason és Hauksbee asszonynyal ebédelhessen, minél fogva lelkében hálás volt és ugyanakkor silány és hitvány emberek érezte magát — ami csak egészségére vált. Bremmil ötkor kilovagolt. Esti fél hat tájban Bremmilnének nagy bőrkakutyát hoztak a Phelp nőszabó üzegtől. Azok közé az asszonyok közé tartozott ő, akik tudnak öltözködni. Ezt a bizonyos ruhát egy hétnél rövidebb idő alatt megkomponálta, kiszabatta, fölbodrozta, meghalasztotta, ki- és beszegette (vagy hogy is mondják) és mindez alig került valamicskéjébe. Remek ruha volt — félgáz. Apróra leírni én bizony nem tudom, de olyasféle volt, amit a Queen (Te Quen: magyarul: a királynő) a czime egy Londonban

megjelenő lapnak, amely kiváltképpen a legeslegfelsőbb tízezrek ruházatával, estélyeivel, mulatságaival, egészségi állapotával s több efélével foglalkozik). „kreálás”-nak nevezték — olyasvalami, amit ha meglátsz, majd megvakulsz és a szemedszád eláll tőle. Nem a szíve vitte rá arra, amit meg szándékozott cselekedni; de az álló tükröbe pillantva, nagy meglepődéssel észlelte, hogy ilyen jól még nem nézett ki soha életében. Szépen megtermett szőke asszony volt és ha akarta, remekül tudott viselkedni.

Longmoreéknál megebedél, aztán elment a táncmulatságra. Kissé későn érkezett oda. Szembetalálkozott Bremmillel, aki Hauksbee asszonyt vezette a karján. Erre hirtelen elpirult és amikor a férfiak egy-egy fordulóért körülrajzolták, elragadó szép volt. Táncrendje egészen megtelt; csak három táncot nem ajándékozott el. A két asszony szeme összevillant egy röpké pillanatra; és Hauksbee asszony megérezte, hogy harez — komoly harez — ütött ki kettőjük közt. Hauksbee asszony már a kezdetén a küzdelemnek hátrányban volt, mert Bremmillel szemben egy piczi kis hajszállal tulment a határon; és a férfi már berzenkedett is. Aztán meg az is hozzá, hogy a feleségét még sohasem látta ilyen kedvesnek és szeretetreméltónak. Ajtók mögül bámulta és fülkéből nyeldeste a szemével, amint táncosaival elshogott előtte; és mennél többet nézte, annál inkább oda lett. Alig tudta elhinni, hogy ez ugyanaz az asszony, aki fekete szövetrühában vörösré szokta volt sirni a szemét a reggelinél, a lágytojás fölött.

Hauksbee asszony minden tudományát

összeszedte, hogy őt maga mellett tartsa, de Bremmil a második körtánc után (Az angolok egy egész körtáncot egy és ugyanazzal a hölgygel táncolnak végig) a terem tulsó oldalára tolokodott és tánczra kérte a feleségét.

— Tartok tőle, hogy későn jön, Bremmil ur! — mondta az asszony csillogó szemmel.

Kérte hát, hogy „foglalkozzék” vele egy későbbi tánczra és felesége nagy kitüntetésképpen az ötödik táncot adta neki. Szerencsére az ötös üres volt a férj táncrendjében. Egymással táncolták, ami a teremben némi kis föltűnést keltett. Bremmil valami nagyon homályosan már annak előtte is sejtette, hogy a felesége tud táncolni, de hogy ilyen isteni táncosnő, azt nem gondolta volna. A keringő végén még egyet kért — kegyképpen, nem mintha joga volna hozzá. És Bremmilné asszony így szólott: „Mutasd a tánczrendelet, édes!” Bremmil megmutatta neki, mint amikor a neveletlen kis iskolásfiú kiszolgálta a tiltott édességeket a tanítónak. A tánczrend csak úgy hemzsegett a sok „H” betűtől, azonkívül a souper-rovatnál is egy „H” ékeskedett. Bremmilné asszony nem szólt semmit, csak megvetőleg mosolygott, czeruzájával keresztülhuzta a hetest és kilenozest — két „H” betűt. A maga nevét — egy becézőgető nevet, amin csak a férje szólította — írta fölébe és így adta vissza a kemény papirlapot. Azután a férjét ujjával megfenyegetve, mondta:

— Óh, te bamba, kicsi bamba, te!
Ezt Hauksbee asszony is hallotta és

Köszöntő.

Kedves Pósa bácsi, kedves Lidi néni!
Egynehány szót én is akarok beszélni,
Mert, nagy öröme, tolmácsává tettek
Hármas üdvözlőnek, hármas köszönetnek.
És a megbízóim igazán úgy vannak,
Hogy ők személyesen nem is beszélhetnek.

Az első megbízóm ez a nagy-nagy sereg.
Tárra nyitott szemű, tüzes arcú gyerek,
Eleven ördönek mind megannyi drága
Rügyező hajlása, bimbózó virága.
Madaras ördökek nincsen hangja anyyi,
Amennyi szeretne itt most megszólalni,
Am ha mind beszélne, érteni sem tudnál,
Olyan zaj lenne, mint tegnap a vasutnál!
Tiszteit megbízóim reám bízták tehát,
Hogy mondjam el szívük titkos gondolatát.
Azt mondták: „bácsi, csak beszéljen, ne féljen,
Mi meg rákiáltjuk egy szívvel, hogy: éljen!”
Kedves Lidi néni, kedves Pósa bácsi,
Tessék ezt a nagy-nagy titkot kitalálni.
Az arcukról látom, hogy töprengnek mélyen:
Megvan! no pajtikák, most szóljon az „éljen!”

Második megbízóm, ki elétek járul,
A szomorúságnak jön a tanyájára.
Csak a szeme könnyez, csak az arca lángol,
Csak szive vergődik a megindulástól,
Csak nézi a képet, de titkát nem érti,
S könyörgő szemekkel mindhiába kérdi,
Mondani szeretné, amit gondol, érez —
S az Isten nem adott hangot a beszédhez.

Ők sosem hallottak szólni még harangot,
Erdők hűvösében édes madárhangot,
Nem tudják, nem értik, hogy mi az az ének,
Hogy mi a gügyögés az anya szívének,
Bölcsődaluk nem volt s nem tudják, mi rezdül
Az anyai szótól a szíven keresztül,
Vágyakozó lelk k örökös beteg,
Mert hiszen szegények némák, siketek.

S jön a magyar dalnak páros csalogánya,
Erdő-mező mind-mind hallani kívánja,
Minden gyerekarcon piros felhő támad,
Csak az ő arcukat árnyékolja bánat.

menten belátta, hogy legyőzték — amit be
is valott. Bremmil a hetest és kilenczest
mély hálával vette. A hetest eltáncolták, a
kilenczest az egyik kis sátorban ülték végig.
Hogy Bremmil mi mindent beszélt és Brem-
milné asszony mi mindent tett, az nem tar-
tozik harmadik személyekre.

Amikor a katonabanda rázendítette a
„Roast Beef of old England“ első ütemeit,
(szünóra alatt és vacsora közben játszá-
k) a házaspár kiment a verandára és Bremmil a
felesége dandy-jel Keletindiában régebben
használt hordszékféle személyszállító eszköz)
után kezdett nézni (akkor még nem volt
divatban a rickshaw, a jelenleg divatban
levő taligaforma kétkerekű kocsis, benszü-
löttek vonják) az asszony pedig az öltözébe
ment. Hauksbee asszony odajött és kérdezte:
„Bremmil ur, talán lesz szives vacsorához
vezetni.“ Bremmil elvörösödött és bambán
bámult. „Ah—hm! Hazamegyek a felesé-
gemmel, Hauksbee asszony. Ugy nézem,
egy kis félreértés volt a dolog.“ Férfi volt,
tehát úgy beszélt, mintha Hauksbee asszony
volna oka mindennek.

Bremmilné hattyuprémek köpenyében
jött elő az öltözékből, nyakát fehér „felhő“ kö-
ritette.

Sugárzott; volt is rá oka.
A párocika együtt tűnt el a sötét-
ben. Bremmil szorosán a dandy mellett lo-
vagolt.

Ezután Hauksbee asszony, aki a lámpa-
világnál egy kicsikét hervadtnak és bágyadt-
nak látszott, így szólott hozzám:

— Hígyje meg, ha én mondom: okos
emberrel a legeggyűbb asszony is megbir,
de futó bolonddal csak nagyon eszes asszony
tud elbánni.

E után vacsorára mentünk.

Ti meg, mint mesékben a boldog királyok,
Egyet gondoltok és lemosolygok rájok,
Két zsák kincsből egyet nekik adtok szépen,
Hogy így legyen részük a nap örömeiben.

Nincsen olyan tolmács, ki elmondja nektek,
Hogy azok a szívek mit is érezhetnek,
De a dobogásuk épen párja annak,
Ahogy a tiétek mostan megdobbanak.

S hová a harmadik megbízást foglalom,
Még nagyobb némaság az a birodalom.
Szállok, szállok a kék semamiségekbe mesébe,
Hol alkonypirral van a határ övezve,
Ahol bolygó árnyak révedezve járnak,
S szárnyát szabadítják a mulandóságnak.
Csak a képzeletnek szabads erre szállni,
Csak a szeretetnek a kedvesre várni.

És látok egy arcot. Méla szelid, sápadt;
Homloka redőin most is ott a bánat,
Mélyen ülő szeme most is ábrándozik,
Epekedő lelke most is sóhajtozik.
Valamikor hajdan, emlékszel-e rája?
De lelkünkhez tudott szólni muzsikája!
Vonójáról, mintha bús angyalok huznák,
Csak úgy csepegett az édes szomorúság.
És a ti lelketek úgy össze volt növe:
Eleven nótafa sarjadt ki belőle.

Ő most már odafenn álmodozik régen
A kék végtelenség ringató ólében,
S tán réveteg ujjal ott futamoz árván,
Egy-egy dalt pendítve a mennyei hárfán.
Te meg beülteted sirhalmát virággal,
Madarat hívaz reá dalos furulyáddal,
Nreget-követ hordasz, nevét kőbe vágod:
Epited a földi halhatatlanságot.

Mintha a távolban halk zene zendülne,
Mintha egy valaki ide hegedülne,
Mintha e szövegre kíséretet adva,
Csókjával borulna testvéri nyakadba.

Neki is én vagyok a tolmácsa itten,
S hármas feladatomban hármas kívánatom
Magyarosan egybe összefoglalhatom:
Áldja meg a ti nagy szívetek az Isten!

Majd fiuk, leányok adták át emlék-
tárgyaikat, végül a tanítók nevében üd-
vözölték a mesekirályt, kinek erkölcsne-
mesítő, hazaszeretetre buzdító költemé-
nyei hatalmas eszközei a gyermekneve-
lésnek. Aztán ismét a zenekar játszott
szébbnél-szebb Dankó-nótát.

Ezután kezdődött az igazi ünnepély.
Kiállt Pósa bácsi és mesélt-regélt a gyer-
mekeknek zengő nyelven. Felvillant a kis-
csikék szeme, így nekik nem tud mesélni
senki, így nem férdőzhetik az ő szívük-
höz, kedélyükhöz más, csak Pósa bácsi
De sokan fogják emlegetni a „szunyog-
hát, prűesőkfalvi, dongóvári Péter“ his-
tóriáját, a két maczkót, no meg aztán a
Lidi néni csuszakirályát is. A sok szép
mese után imát mondott a gyermekcsereg
és elénekelte a Hymnuszt.

Ez a jelenet igazán lélekemelő volt.
A rendezés jó volt, csak a függöny
okvetetlenkedett egy kicsit. Pósa bácsi,
ugy hisszük, mindig örömmel emlékszik
majd a debreczeni gyermekekre.

Színházi ujságok. Az ideai színi
idényben két színházi lapot is olvashat a
közönség. Az egyik színházi lap naponként
jelenik meg, a címe: „Színházi ujság“ és
Szathmáry Zoltán kollégánk szerkeszti. A
Színházi ujság csinos formájú, színlap he-
lyett igen alkalmas és tartalma eleven és
változatos.

A másik hetenként jelenik meg, „Deb-
reczeni színpad“ a címe és Krémer Jenő,
a színtársulat tagja szerkeszti. Első száma

ma jelent meg 16 oldal terjedelemmel.
Szellemes apróságok tarkítják a lapot, mely-
ben megtaláljuk a színlapot és a színre-
kerülő darabok szövegeit.

A Színházi ujság és a debreczeni
színpad minden tőzsdében és a színházban
is kapható.

Heti műsor.

Szombat, okt. 1-én Aranyvirág „A“
bérlet.

Vasárnap, okt. 2-án délután: Lotti
ezredesei. (Énekes bohózat), este: Annuska.
(Színmű, először.)

Hétfő, okt. 3. Az asszony verve jó.
(Népszínmű.) „B“ bérlet.

Kedd, okt. 4. Annuska. (Másodszor.)
„C“ bérlet.

Szerda, okt. 5. Az eleven ördög.
(Operette.) „A“ bérlet.

Csütörtök, okt. 6. Alkalmi költemény
és Annuska. (Harmadszor.) „B“ bérlet.

Péntek, okt. 7. Mikádó. (Operette.)
„C“ bérlet.

Szombat, okt. 8. Annuska. (Negyed-
szer.) „A“ bérlet.

Vasárnap, okt. 9. délután: Katalin.
(Operette); este: Byzancz. (Dráma, elő-
ször.)

**Páratlan kedvezmény és meg-
lepetés olvasóink részére!**

Megigértük olvasóinknak, hogy
hetenként egy ivnyi terjedelmű kü-
lön képes regénymelléklettel fog-
juk bővíteni lapunk terjedelmét,
még pedig bekötésre alkalmas alak-
ban nyomtatva. Ilyen formán évente
3-4 kötet érdekes könyvet kap-
nak olvasóink.

Ezt a külön mellékletet már
legközelebb megindítjuk és pedig
először is a világirodalomnak egy
olyan nagybecsű termékét közöl-
jük, amilyen a hírneves Gulliver
utazása. Irányára és szellemére
nézve ez méltó párja Holberg La-
josnak, a dán irodalom egyik leg-
nagyobb kitünőségének

**≡ Klimius Miklós ≡
föld alatti utazása**

czimű remekműve, amelyben a
Föld új tudománya és az ötödik
birodalom megalakítása is elő van
adva.

Érdekfeszítő helyzeteivel, vi-
dám kalandjaival és a legképzelet-
dusabb leírásaival, valamint szá-
mos művészi kivitelű képeivel
állandóan leköti és mindvégig a
legnagyobb feszültségben tartja az
olvasó érdeklődését.

Örömkre szolgál, hogy ezen
párját ritkító művel mi ajándékoz-
zuk meg a magyar irodalmat, min-
denekelőtt pedig lapunk olvasóit.

NAPI HIREK.

— **Bereczky Lajos állapota.** Az egész város részvétellel értesült arról a szomorú tragédiáról, mely egy daliás, szép ember sorsát megpecsételte. Bereczky Lajos rendőrfogalmazót mint ismeretes, a felesége Ruzsinszky Ilonával folytatott valóper izgalmi annyira megviselték, hogy egy hó előtt a kórház megfigyelő osztályába szállították. A szerencsétlen, testileg és szellemileg teljesen megváltozott embert azóta a közkórházban ápolják, de felépüléséhez nincs semmi remény. — A tanács megbízásából ugyanis dr. Sárváry Gyula tisztifőorvos megvizsgálta Bereczkyt és a többi izben megejtett megfigyelés alapján megállapította a főorvos, hogy Bereczky Lajos *gyógyíthatatlan betegségben, paralisziban szenved.* A főorvos a vizsgálat eredményét ma terjesztette be a tanácshoz, mely ennek alapján megteszi az intézkedéseket a szerencsétlen ember nyugdíjaztatása iránt.

— **Mennyit jövedelmeznek a Pósa esték.** Pósa Lajos és neje előadásait a Dankó-szobor és a siketnéma intézet javára rendezik. Az előadások alkalmából felmerült költségek nagy részét már kifizették és az eddigi bevételekből a mai nap folyamán Oláh Károly tanácsnok 1000 koronát helyezett el a Takarékos és Hitelintézetben. Az eddigi számítás szerint a két előadás mintegy 1200 korona jövedelmet hoz a jótékony célra.

— **Országos tornaverseny Debreczenben.** A Debreczeni Torna Egyesület október 2-án rendezte negyedik országos atletikai versenyét a nagyerdői Sport-tér teljesen megjavított pályáin. Soha a D. T. E. versenyére annyi nevezés még nem érkezett be, mint most, amikor Budapest s a vidék egyleteinek legerősebbjei sorra bejelentették részvételüket. Nagy része van a feltűnő érdeklődés megteremtésében annak is, hogy Debreczen városának bajnokságát először irta ki most az egyesület. A sport legújabbban felkapott ágában, a kalapácselhajtásban fog először a bajnokság, mely mellett négy verseny győzteseit értékes tiszteletdíjakkal is jutalmazza a rendezőség. Budapestről a B. T. C., a F. T. C., az Ujp. T. E., a Postások S. E., a M. A. C. stb. képviselői nagy számmal jönnek le a versenyekre. — Vasárnap délelőtt előmérkőzések lesznek, délután 3 órákor rendez versenyek. Jó, ragyogó szép az idő, versenyekre kedvezőbb nem is lehetne; nagyon valószínű tehát, hogy az atleták nemes vetélkedése nagy-nagy közönséget vonz ki az erdőre.

— **Eljegyzés.** Neudort Rikárd 39. gyalogezredbeli hadnagy eljegyezte Bányai István földbirtokos, törvényhatósági bizottsági tag kedves leányát Ilonkát.

— **A Pósa bankett.** Ma este a Pósa-párt tiszteletére az „Angol királynő” éttermében társas vacsora lesz. Etkezés étlap szerint történik. A banketten igen sokan vesznek részt Debreczen társadalmának színjából.

— **Karácsoni kiállítás.** A karácsoni kiállítás ügyében tegnap délután az ipartestület tanácstermében gyűlés volt. A

megjelent iparosok elhatározták, hogy a kiállítást vásár formába rendezik, vagyis nem annyira a műremek elkészítésére, mint inkább arra fektetik a főszólyt, hogy a kiállításon olyan ipari készítményekkel jelenjenek meg, amelyek előállításá minden napi foglalkozásukat képezi és amely ipari cikkek a nagy közönségnek mintegy mindennapi házi szükségletét képezik. — A jelenlegi évüket ezen elhatározásra az eddigi kiállítások tanulsága vezérelte. A kiállítók ugyanis tapasztalták, hogy nagy költséggel készített műremekük a közönség részéről támogatásban nem részesültek, egyetlen ilyen kiállított tárgy sem kelt el, hanem mindenki csak az olcsót és praktikusot kereste; fényűzési dolgokra pedig senkinek sem áldozott. Elhatározták továbbá, hogy amennyiben a meghívottak közül a gyűlésen nagyon sokan nem jelennek meg, október hó 2-ára, vagyis vasárnap d. e. 10 órára egy újabb gyűlés hívassék össze, mely célból az ipartestület az érdekeltekhez a következő meghívót bocsátotta ki:

Az ipartestület elnöksége felkéri mindazon képesített iparosokat, akik a fenti módosított mellett rendezendő karácsoni vásáron, mint kiállítók résztvenni szándékoznak, hogy október hó 2-án azaz vasárnap d. e. 10 órákor az ipartestület tanácstermében okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

— **Elhunyt földbirtokos.** A Debreczenben is általánosan becsült Szunyogh család nagy gyász érte. Szunyogh Szunyogh Zsigmond érsemjéni földbirtokos tegnap délután 4 órákor 50 éves korában elhunyt. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki:

Alólirottak a legmélyebb fájdalommal tudatjuk a szeretett gyermek, férj, apa s apósnak szunyogai Szunyogh Zsigmond érsemjéni nagybirtokosnak folyó hó 29-én délután 4 órákor, hosszas betegeskedés után életének 50-ik, boldog házasságának 26-ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványai október hó 1-én, szombaton délután 2 órákor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint az érsemjéni sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végítzességtételre a boldogultnak rokonait, barátait, jóismerőseit bánatos szívvvel meghívjuk. Érsemjéni, 1904. szeptember 29. Ötvegye: Ötv. Szunyogh Zsigmondné szül. ippi és érkeserői Fráter Emma. Gyermekei: Katinika férjével Balitska Sándor cs. és kir. vezérkari századossal. Pál, m. kir. honv. huszár hadnagy. János. Béke lengjen porai felett! A temetést Gebauer tem. int. rendezi.

— **Kinevezések.** Dr. Serly Jenő debreczeni kir. járásbírói aljegyzőt az igazságügyminiszter jegyzővé nevezte ki. — A belügyminiszter a szomszédos Szabolcs vármegyében a gyulaházi kerületbe Eperjessy Béla helyettes jegyzőt anyakönyvvezetővé, továbbá az eszenyibe ifj. Wéber János segédjegyzőt, a kislétaiba Tiltcher Gyula segédjegyzőt, a tiszadadaiba Czenky Lajos segédjegyzőt, a tiszalökiibe Hilyán Károly segédjegyzőt, a toronypálczaiba pedig Haffner Gyula segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesekké nevezte ki és őket — Hilyán Károly kivételével — a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Szüret Nagylétán.** A Mosonta, Kossuth és Bocskai szőlőskertek választmányai, mai napon tartott együttes gyűlésén a szüret határideje következőleg állapított meg: Október 11-én a Mosonta, 12-én a Kossuth és 13-án a Bocskai kertben. A szüret úgy mennyiségileg, mint minőségileg jónak ígérkezik.

— **Alkoholellesnek gyűlése.** A God-Templar rend orvos tagjai október hó 2-án este Budapesten összejövetelt rendeznek. Ez alkalommal beszélnek meg a 10 ik nemzetközi alkoholelles kongresszus előkészítését, melyet a jövő évben fognak Budapesten megtartani. [Az értekezletre

meghívták dr. Burger Pétert, aki Debreczenben már hosszabb idő óta működik az alkoholelles egylet megalakításán. Dr. Burger felutazik az értekezletre.

— **Szakosztályi ülések.** Az ipartestületi szakosztályok az alábbi sorrendben tartják meg az ipartestület tanácstermében üléseit: október 3-án hétfőn délután 3 órákor a lakatosok, a cipészek, 4 órákor a sütők szakosztálya ülésezik; október 4-én, kedden délután 3 órákor a szijgyártó, 4 órákor pedig a csizmadia, valamint az asztalos szakosztálynak lesz az ülése. A szakosztályi üléseken az előljárósági ülés elé terjesztendő ügyeket tárgyalják.

— **Feltört ékszerüzlet.** A debreczeni rendőrséggel tudatja a szabadkai, hogy ott Veiszberger Mór és fia ékszerüzletének udvarföldi ablakát betörték, a vasrácsot felfeszítették és az ékszerüzletbe hatoltak, honnan 50 darab ezüst óralánczot, 25 darab tula aranylánczot, több korál és gyöngyszemekből álló nyaklánczot, nagymennyiségű gyűrűt, fülbevalót, nyakéket és ezüst kanalat elloptak. A betörők a sikeres művelet után eltűntek. A nyomozást a debreczeni rendőrség is bevezette.

— **Új segédek.** Szeptember hónapban a következő 21 tanonc szabadult fel és lett segéd: Szepesi Gábor bádogos, Czili Imre és Kozma Lajos lakatosok, Bánki István kőműves, Sorozskai István, Váradi Lajos és Nagy Sándor cipészek, Püspök János csizmadia, Soós István és Kiss Lajos timárok, Nagy Mária, Geiger Máli és Zámor Mária női szabók, Bese Antal férfiszabó, Rácz János asztalos, Nagy István fegyverműves, Palirka Pál fobrász, Sallai Sándor szobafestő, Droppa Gyula és Riesz Sándor csukrászok, Fekete Ferencz hentes.

— **Szerenád Pósa Lajosnak.** A Kossuth-dalkör tegnap ese szerenádöt adott Pósa Lajosnak, aki egyik legkitűnőbb munkása a Kossuth-kultusz ébrentartásának. A Dalkör tagjai teljes számmal jelentek meg a költő lakása előtt és több népdalt énekeltek el. Pósa meghatottan mondott köszönetet a Dalkör figyelméért.

— **Az idei debreczeni szőlőtermés.** A jövő hónap elején kezdődnek a hivatalos szürettek, de azért már nagyon sok helyen szedik a szőlőt. A szőlő általában, de különösen a homokos helyeken igen jó. Az ez évi termés Debreczenben úgy minőségét, mint mennyiségét tekintve a múlt éviénél jobb. A must ára hektoliterenként 20–22 korona, de a gazdák remélik, hogy a szüretig 24 koronára emelkedik a must ára.

— **Iparváltások és megszüntetések.** E hónap 15-e óta az ipartestületben ipart váltottak: Orga Gyula sütő, László Mihályné Köblös Juliánna mészáros, Tőkés B. és Girgash Béla hentes. Iparukat megszüntették azon idő alatt: Debreczeni István szijgyártó, Mészáros Károly asztalos, Kocsis István cipész, László Mihályné borju nyuzó, Fikler József sütő.

— **Az ipartestület előljárósága** október 6-án, csülörtökön délután tartja az iparos tanácssteremben, Tóth Kálmán elnökléte alatt rendez havi ülést, melyen a szeptemberi ügyeket intézik el.

— **A megvert sógor.** Régen harragszik Kocsis Györgyné az ura testvére, Kocsis Józsefre. Ez tegnap valami dolog elintézése végett felkereste Györgyöt, az öcsjét. Az udvaron az asszony fogadta s persze úgy összeveszttek, hogy

Kocsis József megfordult és kifelé igyekezett. A haragos sógorasszony azonban hátulról nehányszor úgy végig vágott egy rúddal a sógora nyakán, hátán, hogy Kocsis József véresen ment az orvoshoz. A verekedő sógorné ellen megindították az eljárást.

— **Szerelmem az utozán.** A Csapó-utoza egyik üzletébe ment be Kiss Imre szobafestő. Fiatal felesége azalatt az üzlet előtt várta. Szegedi Imre Kigyó-utozai lakos kissé tulrózsás hangulatban arra ment s a szép asszonyt meglátva, szíve azonnal szerelmeire gyulladt iránta. Szerelmének rögtön kifejezését is adott, amennyiben minden előbbi bevezetés nélkül megölelte a fiatal asszonyt, ki sikoltozva menekült a szerelmes ember elől. Lett astán persze esinos utozai botrány, míg a férj el nem bánt a tolakodó szerelmeessel, ki ellen megtette a feljelentést.

— **Sikkasztó őrmester.** A Vilmos huszárezrednél ismét sikkasztás történt. — Weihoda Antal őrmester a 4. század irodájában dolgozott és olyan mulató, pazar életmódot élt, hogy az egész éjjeli világ ismerte. Nem volt mulatóhely, ahol Weihoda ne pezsgőzött volna. Tegnap délután az ezredirodából látta a tisztet és a század legénységének október havi lénungját, mintegy 6000 koronát. Este ezvilruhába öltözve hagyta el a laktanyát. Reggel sem jött haza az őrmester, de környezetének fel sem tűnt, mert azt sűrűn megeselekedte. Mikor azonban észrevették, hogy a század vaskasszája fel van törve, tisztában voltak azzal, hogy Weihoda megszökött. Azonnal jelentést tettek az ezredparancsnokságnak. A vizsgálatot megindították. A sikkasztó őrmester körözését országsszerelte elrendelték. Az eset annál inkább nagy feltűnést kelt, mert Weihodának sok ismerőse van és jó családból származik.

— **Halálozások.** Legutóbbi kimutatásunk óta az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozásokat jelentették be: Kovács Ferenc ev. ref. 59 éves, Erdei János róm. kath. 50 éves, Daempf József róm. kath. 50 éves, Erdei Julianna ev. ref. 9 éves.

— **Lopott zsinórok.** Schvarev Áron gombkötő már régen észrevette, hogy töle egyre lopják a fekete selyem zsinórt. A napokban aztán tudomására jutott, hogy özv. Gáli Ferenczné Timár-utozai lakos a szimadiáknak egész rendszeresen árulta a zsinórt eszímák beszegésére. Mikor az asszonyt felelősségre vonták, bevallotta, hogy a zsinór Schvarevtől való, de ő — Gáliné Morgó Károlynétól vette. A rendőrség megindította a nyomozást, hogy Morgóné lopta-e a zsinórt, és hogy Gáliné nem-e orgazdaként szerepl.

— **Rabló oximbora.** Együtt mulattak Egyeken Száli György és Deli Ferencz, Ivás közben összeszólalkoztak, minek következtében Száli ingadozó léptekkel elhagyta a kocsmát. Alig ment a sötét uton 300 lépést, Deli utána ment, f lbuktatta, megverte az ittas embert, aztán pedig kikutatta a zsebeit, elvette pénzzel telt tárcáját és értékes tájékpipáját is. Deli rablás és súlyos testi sértés miatt az ügyészséghez kerül.

— **Összevágta a karját.** A Schenk Izsák féle virslikészítőben az egyik segéd egy nagy husvágó késsel a bal felső karjából véletlenül egy jókora darabot kivágott. A kés összeroncsolta a szerencsétlen ember egész karját. Beszállították a kórházba, hol valószínűleg amputálják az összeroncsolt kart.

— **Vándorló óra.** Érdekes vándorlást tett meg Berkes Péter egykei kocsis órája.

Az óra ugyanis hónapokkal ezeött eltűnt. Berkes csak hallgatott az óra felől, gondolván majd ráakad a visselőjénél. Az órát most, hónapok múltán, megismerték Kovács János egykei embernél. Jelentést tettek a csendőrségnél és a csendőrök kinyomozták, hogy az órát Berkes Mátyás lopta el az istállóból, hol egy szegen függött. Ez eladta öcsösének, kitől megint Balázs Sándorhoz került. Balázs kölcsönadta Kovácsnak, ki javíttatni véletlenül ahhoz az órához vitte az órát, akitől tulajdonosa vette, aki tudott az óra elveszéséről. A vándorló óra ügye az ügyészség elé került.

— **Meghalt a fia után.** Illés Antal telegkönyvi díjnok eltűnt és a tordai hasadékból öngyilkosságot követett el. Illés Antal édes anyja fiának öngyilkossága feletti bánatában lakásán ecetsavat ivott és a tordamegyei kórházban az éjjel meghalt.

— **Elásta az áldozatát.** Kunfélegyházról írják: Zsigó József özösz három hó előtt eltűnt és a csendőrség a szőlőben elásva most találta meg holttestét. A csendőrség annak idején Papp Illésre gyanakodott, kit el is fogtak, de mivel bizonyíték nem volt, szabadon kellett bocsátani. Papp Illés 70 éves özösz ép aznap szökött meg, mikor a holttestet kiásták.

— **Letster József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utoza 44., dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.**

— **Amatőr otthon.** Érdekes ujtás. Azon tisztelt amatőrök, kik a Schwartz féle üzletben fedezik fényképészeti cikkek szükségleteit, teljesen díjtalanul használhatják a volt Balkányi-féle műtermet, Piac-utoza 81. szám, akár felvételre, akár bármilyen fényképészeti munkára, hol egy tanult fényképész áll rendelkezésükre, valamint egy kütűnő nagyító gép.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
Saját tudósítónktól.

Az orvos merénylete betege ellen.

Budapest, szept. 30. Szenzációs följelentés érkezett a napokban a rendőrségre. Végh János dr. a VIII. ker. tiszti orvosa átiratban arra kérte a VIII. ker. kapitányságot, hogy rendelje el D. E. elhalt klinikai takarítónő holttestének felboncolását, miután a takarítónő gyanus körülmények között halt meg. Ez a körülmény valamint az elhunyt hozzátartozói, nak feltűnést keltő vallomásai a tiszti orvost arra indították, hogy a kezelőorvos ellen bűnügyi eljárást is kérjen.

A kezelő orvost ugyanis azzal vádolják, hogy visszaélt orvosi hivatalával s a súlyos állapotban fekvő beteg ellen erőszakkal merényletet követett el. — A kapitányságon Vragassy Jenő rendőrfogalmazó vezeti a vizsgálatot. — Az elhunyt nőt exhumálták. — A vizsgálat hashártyagyulladás állapotát állapított meg a halál okául. Azt, hogy merénylet történt-e vagy nem, a boncolás nem tudta kideríteni. A vizsgálat már befejezést nyert és az összes iratokat áttették az ügyészséghez.

A román király Bécsben.

Bécs, szept. 30. Károly román király ma Schönbrunuban volt, hol nos-zabb kihallgatáson fogadta Goluchovszky külügyminisztert.

A titkos fogadási iroda.

Budapest, szept. 30. Még az (szí) versenyek idején történt, hogy a rendőrség titkos fogadások miatt lefoglalta a „Vadász és Verseny lap“ könyveit, pénzkészletét. A rendőrség ma beszűntette ellenük az eljárást, mert a tulajdonosok igazolták, hogy szept. 1-ig engedélyük volt a fogadások közvetítésére.

A drágaság ellen.

Budapest, szept. 30. A drágaság ellen ma a városházán Halmos polgármester elnöklésével nagy ankét volt. A polgármester beszédében rámutatott, hogy a tanács eddig a szükséges intézkedéseket megtette. Kilenec pontban állapította meg az óvintézkedéseket. Az ankétén képviseltették magukat az államvasut, a tőzsde, a kamar, ker. csarnok, Omke, ipartestületek, stb. Jelen pillanatban Szilassy az Omke titkára beszél.

Orosz-japán háboru.

Szent-Pétervár, szept. 30. Kuropatkin a csárhoz intézett jelentésében azt mondja, hogy az oroszok ez idő szerint nem voltak abban a helyzetben, hogy a japánoknak a Hun folyón való átkelését megakadályozták volna. A védelem csakis Mukden környékére szorítkozhatik.

Konstantinápolyból jelentik, hogy a fekete tengeri orosz hajórajról, melynek eltűnéséről a napokban jelentést tettek, hivatalosan azt jelentik, hogy váratlan eltűnése csak gyakorlatozásnak tekinthető.

Odesszából távirják, hogy a bolgár fejedelem Miklós csár fogadtatására egy ezredesből és több tisztből álló küldöttséget meneszt ide.

Budapesti árutőzsde.

— szept. 30.

Készáru: változatlan.

Buza őszre	10 24—
Buza tavaszra	10 61—
Rozs őszre	7 40—7 41
Rozs tavaszra	7 88—7 89
Tengeri őszre	7 38—7 39
Zab	6 76—6 78
Arpa	7 19—7 20

Szegény gyermekek ruhája.

— szeptember 30.

A református egyház ma kezdte meg a szegény és árvagyermek téli ruhával való ellátását. A jövő hónapban a többi egyházak is megkezdik a ruhaosztást, sőt a jótékony egyletek és asztaltársaságok is. Debreczen város egyházai, egyletei, asztaltársaságai és közönsége jószívűségéből, nemcsak áldozatkészségéből száz meg száz gyermek menekül meg a megfagyástól. Valóban példás jótékonyasággal járnak el a téli felruházással.

Csak hogy a jótékonyaságot gyakorló intézetek és magánosok külön-külön, egy-

mással semmi összeköttetést sem tartva feann, működnek valamennyien.

Ebből pedig sok visszaélés származik. Ugyanis sokan vannak, kik valamelyik egyháztól, azonkívül egy, sőt két asztaltársaságtól, de nem ritkán még magánosoktól is kapnak ruhaneműt. Mikor aztán 4-5 helyről is kaptak ruhát, akkor egyet megtartanak, a többit pedig a zsidvásárban eladják. Hogy ezzel a csuf, hálátlan visszaéléssel aztán azért a pár krajczárért, amit az eladott ruhákért kapnak, más árúkat szegényeket fosztanak meg a téli ruháktól, azzal nem törődnek.

Vannak asszonyok akik 2-3 rongyos gyermekét vesznek maguk mellé és sorbajárlják mindazokat a helyeket, ahol ruhára van kilátás.

Persze könnyen kapnak ruhát, mert hiszen rongyosak és a ruhaosztók nem tudják, hogy már két-három ruhát kaptak.

A szegény szülők gyermekei, a főlének kis árvák pedig, kik nem mernek, nem tudnak tolakodni, ruha nélkül maradnak és átdergik a telet, sőt nem egy közülök betegségbe esik, meg is hal a hideg miatt, mert néhány rosszelelkű asszony tolokodásával elkapkodja előlük a ruhákat, hogy néhány garast kapjon értük.

Ezt a sok visszaélést csakis egyetlen módon lehetne megszüntetni.

Az egyházak, jótékony egyletek, intézetek és asztaltársaságok, valamint a ruhaosztó magánosok lépjenek érintkezésbe egymással, közöljék egymással a felruházandó gyermekek névsorát, képviseltesék magukat egymás gyűlésén, egyszóval vállalkozva, — közösen gyakorolják áldásos munkájukat és a kar elejét veszik a tolokodók visszaéléseinek, a bőséges jótékonyosság daczára is nem kell a szegénynek téli ruha nélkül dideregni, fázni.

IRODALOM.

Mese a rózsabimbóról.

Leesüggesztett ággal
Gyászol a szép rózsá:
Eltűnt büszkesége,
Legszébbik bimbója.
A sok kicsi virág
Fejét össze hajtja:
— Vajjon ki vitte el?
Tanakodnak rajta.
— Nem a szellő volt-e?
Nagy tolvaj ám szörnyen!
— Hisz ő is kereste
Sikon, hegyen, völgyben.
— Vagy tán a napsugár?
Mindig csókolgatta.
— Dajkája volt neki,
Persze csókolhatta.
— Hátha a csalogány?
Oly szerelmes bele,
Későn, korán csakis
Neki énekele.
— Hiszen együtt gyászol
Ő is a rózsával
S amit most énekel,
Nincsen búsbab gyászdal,
... Cupa könnyű immár
A bús rózsá bokra,
Fényes harmat gyönggyel
Egész tele szórva
A sok kicsi virág
Tanakodik egyre:
— Ki volt itt, ki volt itt,
Ki járt a kis kertbe?
Én meg nagy örömmel
Szívemen hintálom
A szép rózsabimbót!
Édes kicsi lányom.

Sz. Á.

Megölte az unokaöccsét.

A családi viszály vége.

— Saját tudósítónktól. —

— szeptember 30.

Véres esemény történt Ménes községben. Családi perpatvar okozta a drámát, melynek szereplői: Bragyán Flóra földmives és az unokaöccse, Bragyán Tódor. Az ellenségeskedés régen folyik, s ma zomorú befejezést nyert, amennyiben Bragyán Tódor összetört koponyával, holtan fekszik a koporsóban, hová nagybátyjának bunkósbotja juttatta.

Az ellenségeskedés ott kezdődött, hogy Bragyán Flóra apja, ki Bragyán Tódornak nagyapja, meghalt és szőlőjét kettőjükre hagyta, melőlözvén Tódor apját, Flórának fivérét. Ilyenformán a nagybátyja és unokaöccses lettek a szőlő tulajdonosai.

Az örökségből származott azután a baj. Eleinte közösen gazdálkodtak, de nem tudtak megegyezni, mire felosztották a vagyont, de nem telekkönyvileg. A felosztás sem hozta meg a békét, mert Flórának egy barázdával több szőlő jutott. Az unokaöccse ebbe sehogysem tudott belenyugodni, s azt gondolta, hogy ha már nem lehet az övé az a barázdá, úgy a nagybátyjé se legyen. A mit kívánt, keresztül is igyekezett vinni, s a szőlőből huszonöt tőkéet kivágott. Bragyán Tódor, ki ilyen erőszakos módon dolgozott a nagybátyja vagyonában, durva, kötekedő ember volt, s már három ízben követett el véres merényletet haragosai ellen.

Bragyán Flóra a tőkék kivágását nem nézte nyugodtan s felelősségre vonta unokaöccsét tegnapelőtt. Nagy vita keletkezett közöttük s Flóra azt mondta, hogy menjenek a bíró elé az igazság megállapítására. A durva unokaöccses kijelentette, hogy neki nem kell bíró, mert elintézi az ügyet maga is. Eközben elő akarta huzni hátulsó nadrágzsebéből a kését s fenyegető állást foglalt el Bragyán Flóra ellen, aki éppen szőlőt taposott. Flóra fia észrevette a veszedelmes szándékot és közbekiáltott:

— Ne öld meg az apámat!

Kezével elrántotta s Bragyán Tódor eleszott. Oda tudott azonban kapni a késéhez és ellenségei felé szurt. Bragyán Flóra szolgáját gyengén megsebezte, de erősen megszurta a fiút, kinek vállából magasra szökött fel a vér. Mikor az öreg látta, hogy a fia vérzik, felkapott egy dorongot és fejbe vágta az unokaöccsét, úgy, hogy ez eszméletlenül terült el a földön. Az eszméletlen embert bevitték Bragyán Flóra házába, hol néhány Perez mulva meghalt.

A holttestet felboncolták s konstatálták, hogy a koponyára mért ütés, mely kívülről alig látszott, okozta a halált. A nyomozást már be is fejezték. Bragyán Flórét szabadlábban hagyták.

Párisi divatlevél.

— szeptember 30.

Az idei őszi divat jellegzetes főszíne néhány rövid szóban összefoglalható. A derékujjak a válltól lefelé a csuklóig, ismét öblösebbek lettek; magának a derékknak csipőben hegyes, mider formája, valamint a restauráció korabeli ruhaderékknak. A szoknyák valamivel hosszabbak a tavaszi modelleknél és szolidabban vannak dolgozva. — A zakett nagyon hosszú.

Általában a nyári divat némely sajátossága érvényesül az őszi szezon ujdön-

ságainál is, amelyek a nagyobb szalonok kirakataiban ezernyi vágyó asszonyi szívet megdobogtatnak.

Igen izléses többek között a látogatási ruha, tompa, fénytelen, kréaszínű szövetből, élénksző, világos szegélylyel. A zakett derékban egy széles, övszerű diszitéssel van ellátva, amelyet fűző szorít le a testhez. Felül prémkésztmények vannak a nyakon és a hajtókákon. A szoknya csipőben ránczolva van és gazdag redőzetben hull alá. Az ujjak magasan a vállból indulnak, lefelé szélesülve. A vállnál sima csipkedisz fedi a varrást.

Nagyon disztíngáltan hat egy széles, fénytelen, halaványzöld szövetből készült köpeny is. Az ujjak gallérszerűen omlanak le, a nyak és váll puha, selyem bárszony diszitést mutat. Elöl aranyos gombok ékítik.

Az aranyozott fémgombok és kőtánczatok egyáltalán nagy szerepet fognak játszani az idei őszi divatban, mert minden elképzelhető és el nem képzelhető módon és helyen alkalmazkodik. Különösen a londoni szalonok bannak nagy bőkezűséggel vele — sokszor az izlés rovására. Párisban, a diszkrét színharmóniákra való tekintettel csak elvétve látni.

Egy másik zakett-formát ugyancsak egy látogató toalett mutat be. Ez a forma elől hosszabb, mint hátul és mélyen leér az alja. Egészen testhezálló, ugyanazon szövetből készült és egyetlen elegáns vonal zárja. A mély-vörös alapszint világoszöld bárszony hajtókák diszítik. Az ujjakon kékélők vannak, amit finom, fehér himzés ékít. Egy estélyi köpeny tüzdelt selyem szövetből készült, gazdag, rézvörös tüll puffokkal diszítve. Elöl a köpeny szegélyéig finom velencei csipkéből készült stóla fut le, helylyel-közzel kénsárga selyem bárszony szalagokkal lefogva. Az egész nagyon festői. Maga az alapszín élénk vörös, vagy mély lilaszín.

Fiatal hölgyek számára ez estélyi toalett szövege a könnyű fehér csipke vagy a halvány rózsaszínű csalánszövet; esetleg a kettő kombinációja. Az alsó volánt csinált virágok szegélyezik.

Általában minden modell a korzett-szabás jellemez. Ez az általános jellege a divatnak s az idei bálók nagyon emlékeztetni fognak a késői empire külsőségeire.

REGÉNY CSARNOK.

Az ezredesné taktikája.

Irta: Sas Ede.

(Folyt. köv.)

II.

Három hét mulva Szirmay a képviselőházából jövet találkozott barátjával a Muzeumkert rügyező fái mellett.

— Ördögöd van Gyuri, kiáltott rá Zala. Hiszen hozzád képest a dodonai Pythia valóságos vak koldus volt. Attila madárjósai közt egy se volt olyan talentum, aminő te vagy.

— No ugyebár?

— Hát tudod-e mi történt velem?

— Tudom.

— Persze, hogy tudod Csak legalább

egy kis meglepetést mutatnál s ne lennél oly szentelenül elbizakodva a jövőbe látó tudományodba... Hát tudod, hogy holnap lesz az eljegyzésem?

— Hisz megmondtam. Fogadni se fogadtam volna rá, mert uri ember nem fogad olyasmire, amiben bizonyos.

— Nos hát, te csalhatatlan próféta mond meg azt is, kit fogok én eljegyezni?

— Palásthynének valamelyik unokahugát. Hála Istennek: van elég!

— Ugy van. Csakugyau az ezredesné unokahugát veszem el: Bártfa Terikét. Két hónap múlva már férj vagyok: filiszter, aki szép csöndesen otthon költi el a vacsoráját...

— Nos, úgy látszik, elég jó kedvvel szánod rá magadat erre az áldozatra.

— Hogyne, barátom. Hiszen Terike voltaképpen valóságos angyal. Szelid, jósaágos, tiszta, igazi feleségnek való teremtés... Hm... ha meggondolom, hogy pár héttel ezelőtt észre se vettem... De ugyan mondd meg, honnan a patvarból jósolhatad te meg mindezt előre?

György, a bámulatos jóvendőmondó, még mindig fölényesen, titokteljesen mosolygott s vidáman öltötte karját barátja karjába.

— Gyere velem a kaszinóba, villásreggelire. Egy pár poharat ürítünk kedves menyasszonyod egészségére. Aközben

pedig elmegyek az eljegyzés történetét apróra.

— Az én eljegyzésem történetét?

— Meg az enyémet. Meg azt, aki miutánunk következik. A Palásthyné udvarlójának kikerülhetetlen végétét...

III.

— Jól tudod pajtás, hogy az ezredesné a még mindig szép asszonyok közé tartozott már évekkal ezelőtt is. Mondhatom, hogy ez az asszony lesz a második Ninon de l'Enclos, ha ugyan le nem főzi a megvénülhetetlen francia dámát. Ő méltósága persze iparkodik is kihasználni a természet e ritka adományát, az elpusztíthatatlan szépséget, mert ugyancsak népes udvart tart maga körül.

— Ez igaz.

— Az ezredes ur, hatvan éves kora daczára, még mindig erősen aktív katona. S míg a kitűnő stratégia a vezérkari hivatalban készíti a jövő háboru csataterveit: az udvarlók nem kevesebb szenvedélyvel készítik a maguk haditerveit, sőt buzgón hozzá is fognak azok kiviteléhez. Hogyne, mikor a beveendő vár parancsnoka, a még mindig bájos asszony, maga is biztatja őket egy pár lélekvesztő pillantással: Csak bátran, előre...

— Kérlek, ne emlegesd azokat a pillantásokat...

— Jól van. Ez igazán dicséretes do-

log, hogy egészen szakítani akarsz a múltak emlékével. Konstatáljuk tehát röviden, hogy a hamis szemű ezredesné rendszerint igen veszedelmesen bátorította az ő udvarlóját. Többször meghívta őket egy kis tracsosra, bizalmas emberszóló kis szalonjába, mialatt az ezredes ur napoleoni ambícióival készítette a csataterveket...

(Folyt köv.)

Az általánosan elismert kitűnő

Mohai Ágnes

természetes magyar ásványviz
mely a külföldi Gies-hüblit legjobban
pótolja, főraktára:

MÁYER JENŐ

fűszer- és csomago üzletében.
Debreczen, Piacz- és széchenyi-
utca sarok.

1 literes üveg 19 kr.

$\frac{1}{2}$ " " 13 "

mélyen leszállított áron kapható.

KOCH TESTVÉREK

DEBRECZEN,
PIACZ-UTCZA 51.
= CSANAK-HAZ. =

Budapest legnagyobb férfi-, fiu-, leányka- és
gyermekruha áruházának debreczeni fióküzlete

A berendezési munkálatok késedelme miatt csak

a napokban

 nyílik meg.

Az első nap bevételeinek tiszta jövevelmét a
Debreczen sz. kir. város részére beszerzendő mentő kocsi
javára adományozzuk.

Szőnyeg,

✘ függöny, butorszövet, ✘
linoleum

● raktárunkat, saját házukba ●

Kossuth-utca 5. sz.

|| földetünk emeleti helyi-
ségekbe helyeztük által. ||

A még raktáron levő
szőnyeg, függöny, butor-
szövet, ág- és asztalterítőket
ameddig a készlet tart

✦ szállított árak mellett ✦
árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.

Debreczen Kossuth-u. 5.

==== Aki ====
olesón, jól, praktikusán és modernül
építkezni akar,

forduljon

BORSODY I. S. Építész

irodájához Debreczen, Hunyadi-u. 21.

Templomok, városi lakóházak, kasté-
lyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági
épületek stb. terv-zését vagy elkészítését,
nedves lakások szárazzá tételét, betoniro-
zást vagy bármily építkezéshez tartozó
munkát elvégzi.

Építkezésekre törlesztéses kölcsönt elő-
nyösen eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít
a kőmives, kőfaragó és ácsmeisteri vizsgára.

— Építő iparosoknak olesón készít tervrajzo-
kat, költségvetést.

**Hirlapelárusítók
felvételnek**

a „Debreczen“ elárusítására
városi nyomdában,
városház, keresztépület.

1569.—1904. G.

Árverési hirdetmény.

A Hatvan-u. kettős iskola után való
5 h. 44 □-öl ondódi földnek 1904. évi
október 1-től hat évre leendő haszon-
bérbe adás végett az ev. ref. egyház
gazdasági bizottsága, a haszonbérelő visz-
szalépése folytán, új árverést rendelvén el,
ez az árverés ez évi október 6-ik napján
délután 3 órára az ev. ref. egyház tanács-
termében kitűzetik.

Erre az árverésre az érdeklődők az-
zal hivatnak meg, hogy az árverési felté-
telek az egyház irodájában a hivatalos
órák alatt bármikor megtekinthetők.

Debreczen, 1904. évi szept. hó 30.

Somogyi Pál,

hely. gazd. bizotts. elnök.

✘ **Gyémánt** petroleum
tisztán égő, szag nélküli
soha nem füstöl!
1 liter 16 krajczár.
Deutsch Albert és Fia
fűszerkereskedésében, Hatvan-utca 9.

Védjegy:
Turul madár.

Feltűnést keltő árak!

Védjegy:
Turul madár.

Női czugos cipő 2⁴⁰ frt

Női füzös cipő, fe-
kete és színes 2⁸⁰ frt

Női gomboscipő 3 frt

Női füzös cipő Box 3⁷⁵
Calf gombos 4 frt 3 frt

Férfi czugos cipő
borított és sima 2⁶⁰ frt

Férfi hegymászó
cipő 3 frt

Férfi czugos Box
füzös 4²⁵ frt

Női gombos cipő ne-
mezből bőrborítással 2 frt

Női füzös cipő erős és
tartós bőrből, meleg
bélvel 3 frt

Női nemez félcipő
sarokkal 1 frt

Férfi nemez félcipő
sarokkal 1²⁰ frt

Igen vastag posztó és
oroszlakk czugos cipő
duplatalppal 4⁷⁵ frt

Füzös cipők leány-
kák részére 1 frt

Gombos cipő leány-
kák részére 2 frt

Füzös v. gombos gyermek-
cipő 90 krtól feljebb.

Színes Mikadó cipő,
gyermeknek nők és fér-
fiak részére 50 krtól 1⁴ frt-ig

TURUL = Különlegesség! =
„Goodyear Welt.“

czipőgyár részvénytársaság központi
irodájában: DEBRECZEN, csak Piaza-
utca 50. szám.

